

مافی مروّف له روانگهی ئیسلام

بهو پنیهی ئیسلام دواهمین پهیمی خواونده بو مروّفایهتی و ئایینیکی جیهانیه، ههموو مافهکان له خو دهگریت و دستهبهری دهکات له پیناو ژیانیکی پر له ریزو شایستهیی، ئیسلام ریزی زوری بو مروّف داناهو بهپنی زور دهق مروّف پینگه حورمهتی تایبهتی ههیه، خوی گهوره دهفهرمویت: **(وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا)** (الإسراء: ۷۰).

ههروهها کاتی پیغهمبهر (د.خ) تهوافی کهعهبی کردوه فهرمویهتی: **"مَا أَطْيَبَكَ وَأَطْيَبَ رِيحَكَ مَا أَعْظَمَكَ وَأَعْظَمَ حُرْمَتَكَ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لِحُرْمَةِ الْمُؤْمِنِ أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ حُرْمَةً مِنْكَ مَا لَهُ وَدَمَهُ وَأَنْ نَظُنَّ بِهِ إِلَّا خَيْرًا"** ئیسلام ههموو مافهکانی بو مروّف دیاریکردوه زوریش پیداکیری لهوه دهکات ئه مافانه پاریزراو بن. ههندی لهو مافانه:

۱ - مافی ژیان: ئیسلام ژیانی مروّفهکان به پیروز تهماشا دهکات، ریگه نادا هیچ جوړه ههروهشو دستدریزیکی نکریته سهر، **(مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا)** المائدة: ۳۲. ههروهها هاتووه: **(وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ)** الأنعام: ۱۵۱.

ئیسلام سهرجه مافهکانی ئادهمیزاد دهپاریزیت، ئیتر ماددی بیت یان معنهوی، تهنانت ریز له مروّف دهگریت دوا مردنیشی وهک پیغهمبهر (د.خ) دهفهرمویت: **"إِذَا كَفَنَ أَحَدَكُمْ أَخَاهُ فَلْيُحَسِّنْ كَفَنَهُ"**.

۲ - مافی نازادی: وهک چون ژیانی موقهدهسه نازادی مروّفهکانیش پیروژه، چ نازادی کهسی بیت یان را دهربرین، بهلام لهچوارچیوهی سنورو ماف، نهک پینشیل کردنی مافی بهرامبهر، ناکری هیچ جوړه زور لیکردن و توندیهک بهکار بیت **(لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ)** البقرة/ ۲۵۶.

خهلیفه عادلش (عومری کوری خطاب) دهلیت: **"متی استعبدتم الناس وقد ولدتهم أمهاتهم أحرارا"**. بویه هیچ گهلیک بوی نیه هیرشی داگیرکهرا نه بکاته سهر گهلیکی ترو شارو گوندو ئاوهدانای کول بکات.

۳ - مافی یهکسانی: ههموو مروّفهکان له بهرامبهر شهریعهتی ئیسلامدا یهکسانن، خوی گهوره دهفهرمویت: **(يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ)** الحجرات: ۱۳.

ههروهها پیغهمبهر (د.خ) دهفهرمویت: **"لا فضل لعربي على عجمي ولا لعجمي على عربي، ولا لأحمر على أسود، ولا لأسود على أحمر إلا بالتقوى"**. مروّفهکان ههمویان له بههای مروّفیوندا یهکسانن، وهک دهفهرمویت: **"أَنْتُمْ بَنُو آدَمَ وَآدَمٌ مِنْ شَرَابٍ"**. ههموو تاکیک مافی ئهوی ههیه که سوود وهگریت لهدهاته مادیهکانی ولاتهکهی له چوارچیوهی رهخساندنای هلی کاری گونجاو بوی وهک خوا دهفهرمویت: **(فَامْشُوا فِي مَنَاقِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ)** الملک: ۱۵.

۴ - مافی دادپهروهری: هاوالاتی مافی خویهتی داکوکی له خو بکات و ستهم و خراپه له خو دور بخاتهوه **(لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِنَّا مِنْ ظَلِمِ)** النساء: ۱۴۸.

۵ - مافی ئادهمیزاده پاریزگاری له ناموس و شهرف و کهسایهتی خو بکات، وه دهبی ئه مافه ههموو کات پاریزراو بیت، وهک پیغهمبهر (د.خ) دهفهرمویت: **"كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعَرَضُهُ"**. وه دهفهرمویت: **"الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَلَا يَحْقِرُهُ"**.

کهواته ئیسلام ههموو مافیکی به مروّف داوه، له پیناو ریخستنی ئه مافانه شهریعهتی ناردوه، وه سزای توندی دیاری کردوه بو ئهوانه مافهکان پینشیل دهکن.

خوی گهوره دهفهرمویت: **(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْمُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ)** الحجرات: ۱۱.